

# ZALECENIA

## ZALECENIE KOMISJI

z dnia 28 kwietnia 2010 r.

w sprawie inicjatywy w zakresie wspólnego planowania badań naukowych „Zdrowe odżywianie warunkiem zdrowego życia”

(2010/250/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 181 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zdrowie obywateli ma zasadnicze znaczenie dla wzrostu gospodarczego i dobrobytu w Unii.
- (2) W ciągu ostatnich trzydziestu lat gwałtownie wzrosła liczba przypadków nadwagi i otyłości wśród ludności UE, a zwłaszcza wśród dzieci.
- (3) Wśród mieszkańców UE nasila się tendencja do nieprawidłowego sposobu odżywiania i niskiego poziomu aktywności fizycznej.
- (4) Wzrasta liczba osób cierpiących na przewlekłe schorzenia, takie jak choroby układu krążenia, nadciśnienie, cukrzyca typu 2, udar, niektóre nowotwory, zaburzenia mięśniowo-szkieletowe, a nawet szereg zaburzeń psychicznych.
- (5) Eliminacja powszechnych czynników ryzyka związanych z trybem życia, w tym ze sposobem odżywiania, ograniczyłaby liczbę przypadków chorób serca, udarów i cukrzycy typu 2 o około 80 %, a nowotworów – o 40 %.
- (6) Na posiedzeniu dnia 3 grudnia 2009 r. Rada ds. Konkurencyjności uznała „Zdrowie, żywność i profilaktykę chorób dietozależnych” (nazwę tę zmieniono później na „Zdrowe odżywianie warunkiem zdrowego życia”) za dziedzinę, w której wspólne planowanie zapewniłoby znaczącą wartość dodaną rozdrobnionym działaniom badawczym prowadzonym obecnie przez państwa członkowskie. Rada ta przyjęła zatem konkluzję uznającą konieczność podjęcia inicjatywy w zakresie wspólnego planowania badań naukowych w tej dziedzinie, w których zwróciła się do Komisji o wniesienie wkładu w jej przygotowanie. Rada podkreśliła również, że wspólne planowanie jest procesem kierowanym przez państwa członkowskie, a Komisja pełni w nim rolę wspomagającą.
- (7) Wspólne planowanie badań naukowych w dziedzinie żywności i zdrowia zapewniłoby koordynację badań nad wpływem trybu życia i sposobu odżywiania się na zdrowie, przez co wniosłoby znaczący wkład do stworzenia w pełni operacyjnej europejskiej przestrzeni badawczej w odniesieniu do profilaktyki chorób dietozależnych i umocniłoby wiodącą pozycję i konkurencyjność działań badawczych w tej dziedzinie.
- (8) Aby zapewnić skuteczność wspólnych działań państw członkowskich w dziedzinie żywności i zdrowia, państwa członkowskie powinny opracować i zrealizować program badań strategicznych oparty na wspólnej koncepcji profilaktyki chorób dietozależnych.
- (9) Ze względu na zapewnienie skutecznego zarządzania wspólnymi działaniami państwa członkowskie powinny ustanowić wspólną strukturę zarządzania uprawnioną do określania wspólnych warunków, zasad i procedur współpracy i koordynacji oraz do monitorowania realizacji programu badań strategicznych.
- (10) Aby osiągnąć cele określone w niniejszym zaleceniu, państwa członkowskie powinny współpracować z Komisją przy analizie ewentualnych inicjatyw Komisji zmierzających do wspierania państw członkowskich w opracowaniu i realizacji programu badań strategicznych.
- (11) Aby Komisja mogła składać Radzie i Parlamentowi Europejskiemu odpowiednie sprawozdania, państwa członkowskie powinny systematycznie przedkładać Komisji sprawozdania z postępów dokonanych w ramach przedmiotowej inicjatywy w zakresie wspólnego planowania,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

- 1) Zachęca się państwa członkowskie, aby opracowały wspólną koncepcję współpracy i koordynacji w zakresie badań na szczeblu unijnym, która pomoże poprawić profilaktykę chorób dietozależnych.

- 2) Zachęca się państwa członkowskie, aby opracowały wspólny program badań strategicznych określający średnio- i długookresowe potrzeby i cele badawcze w dziedzinie profilaktyki chorób dietozależnych. Program badań strategicznych powinien obejmować plan realizacji ustanawiający priorytety i harmonogram oraz określający działania, instrumenty i zasoby niezbędne do jego realizacji.
- 3) Zachęca się państwa członkowskie, aby uwzględniły następujące działania jako część programu badań strategicznych i planu realizacji:
- a) określenie i wymiana informacji na temat krajowych programów i badań naukowych;
  - b) określenie dziedzin lub badań naukowych, w których koordynacja, wspólne zaproszenia do składania wniosków lub łączenie zasobów byłyby korzystne;
  - c) wymiana informacji, zasobów, najlepszych praktyk, metodyk i wytycznych, zwłaszcza w przypadku szeroko zakrojonych badań kohortowych i badań klinicznych;
  - d) określenie warunków – w tym kryteriów jakości – wspólnego podejmowania badań w dziedzinach, o których mowa w lit. b);
  - e) wspólne korzystanie – w odpowiednich przypadkach – z istniejącej infrastruktury badawczej lub tworzenie nowej infrastruktury w takich dziedzinach jak skoordynowane bazy danych, biobanki bądź modele ekstrapolacji danych ze zwierząt na ludzi;
  - f) eksport i rozpowszechnianie wiedzy, innowacji i strategii międzydyscyplinarnych do innych regionów Europy i świata oraz zapewnianie efektywnego wykorzystania wyników badań w celu wzmocnienia konkurencyjności i kształtowania polityki w Europie;
  - g) wspieranie lepszej współpracy między sektorem publicznym i prywatnym, a także swobodnej innowacji między poszczególnymi sektorami gospodarki;
  - h) tworzenie sieci kontaktów między istniejącymi ośrodkami specjalizującymi się w działalności badawczej dotyczącej konsumentów, żywienia i technik przetwórstwa.
- 4) Zachęca się państwa członkowskie, aby ustanowiły wspólną strukturę zarządzania w dziedzinie profilaktyki chorób dietozależnych, uprawnioną do określania wspólnych warunków, zasad oraz procedur współpracy i koordynacji oraz do monitorowania realizacji programu badań strategicznych.
- 5) Zachęca się państwa członkowskie, aby wspólnie wdrażały program badań strategicznych, między innymi za pośrednictwem krajowych programów badawczych i innych krajowych działań badawczych.
- 6) Zachęca się państwa członkowskie, aby współpracowały z Komisją przy analizie ewentualnych inicjatyw Komisji zmierzających do wspierania państw członkowskich w opracowaniu i realizacji programu badań strategicznych i do koordynacji wspólnych programów z inicjatywami unijnymi w tej dziedzinie.
- 7) Zachęca się państwa członkowskie, aby systematycznie przedstawiały Komisji sprawozdania z postępów dokonanych w ramach przedmiotowej inicjatywy w zakresie wspólnego planowania.

Sporządzono w Brukseli dnia 28 kwietnia 2010 r.

W imieniu Komisji  
Maire GEORGHEGAN-QUINN  
Członek Komisji